

PROLOGAS

1976 M. SAUSIO 31 D.

Duobė, kurią jie iškasė, buvo negili, nesiekė nė trijų pėdų. Kūnelį dengė balkšvas miltų maišas, tvirtai surištas nešvarios, nuo skalbimo papilkėjusios prijuostės raišteliais. Jie ritino ryšulį žeme, nors būtų įstengę pakelti. Pamiršęs pagarbą mirusiajam, vienas jų koja pasiuntė kūną į duobę ir pamindė bato padu, kad geriau tilptų. Nebuvo nei maldu, nei paskutinio pašventinimo, tik drėgnas molis žlegsėjo užkasant kūną ir juoduma sparčiai prarijo baltumą, tarytum naktis, užklupusi be perspėjimo. Po obelimi, pavasarį apsipilsiančia baltais pumpurais ir vasarą atnešiančia gausų derlių, dabar kūpsojo du kauburiai: vienas suplūktas ir tvirtas, kitas naujas ir birus.*

Pro trečio aukšto langą viską stebėjo trys veideliai, iš siaubo išpūtę akis. Jie klūpėjo ant vieno iš jų lovos su aštriomis plunksnomis prikimštomis pagalvėmis.

Žmonėms apačioje susirinkus įrankius ir pasisukus eiti, trijulė ir toliau žiūrėjo į obelį, kurią apšvietė mėnulio pjautuvas. Jie pamatė tai, ko jauni protai nepajėgė suprasti. Jie drebėjo, bet ne iš šalčio.

Vidurinis vaikas nepasukdamas galvos ištarė:

— Kažin kurio eilė bus dabar?

* 1 pėda — 30,48 cm.

PIRMA DIENA

2014 M. GRUODŽIO 30 D.

Siuzana Salivan ėjo susitikti su žmogumi, kurio labiausiai bijojo. Pasivaikščioti. Taip, būtų neprošal pasivaikščioti. Pasidžiaugti dienos šviesa, ištrūkti iš dusinančio namo, pabėgti nuo įkyrių minčių. Ji įsidėjo „iPod“ ausines, užsimaukšlino tamsią vilnonę kepurę, susiveržė rudą tvido palatą ir pasiruošė žengti į geliantį sniegą.

Galva net užė nuo minčių. Ką ji mėgino apkvailinti? Jai nepavyks prasiblaškyti, nepavyks pabėgti nuo košmariškos praeities; Siuzaną ji be atvangos persekiodavo dienomis, įsibraudavo į naktis lyg šikšnosparnis, juodas ir greitas, ir sukeldavo šleikštulį. Ji mėgino susisiekti su detektyve iš Ragmalino policijos nuovados, bet atsakymo nesulaukė. Tai jai būtų buvęs saugumo garantas. Užvis labiausiai Siuzana troško išsiaiškinti tiesą ir, nieko nepešusi įprastais būdais, nusprendė bandyti viena. Gal tai padės išvaryti demonus. Ji sudrebėjo. Paspertino žingsnį, ėmė slyscioti, bet jai neberūpėjo; privalėjo išsiaiškinti tiesą. Atėjo metas.

Nunarinusi galvą prieš vėją, Siuzana ėjo per miestą taip greitai, kiek tik leido aplediję šaligatviai. Žengdama pro kaliosios geležies vartus ji pakėlė akis į du katedros bokštus ir nė nesusimąstydama persižegnojo. Cementinius laiptus kažkas pabarstė druska, kristalai gurgždėjo po jos batais. Snaigės praretėjo, iš už tamsių debesų spįstelėjo žiemos saulė. Ji pastūmė sunkias duris, sutrepsėjo sustingusiomis kojomis ant guminio kilimėlio ir, užsidarančių durų aidui pritilus, įžengė į tylą.

Siuzana išsiėmė ausines ir paliko jas kyboti ant pečių. Nors ėjo pusvalandį, buvo sustirusi. Rytys košė kiaurai drabužius, ir plono riebalų sluoksnio nepakako jos penkiasdešimt vienų metų kaulams apsaugoti. Pasitrynusi veidą, pirštu persibraukė įkritusius paakius ir mirksėdama sutramdė iš akių besiveržiančias ašaras. Pamėgino įžiūrėti prieblandoje. Šoninio altoriaus žvakės metė šešėlius ant mozaika papuoštų sienų. Pro vitražinius langus aukštai virš Kryžiaus kelio stočių skverbėsi blausi saulės šviesa. Siuzana lėtai ėjo per rusvą prietemą, uosdama ore tvyrantį smilkalų aromatą.

Nulenkusi galvą atsisėdo priekyje, ant medinio klapto, suskau-
do sąnarius. Ji vėl persižegnojo, stebėdamasi, kad po visko, ką padarė,
ką patyrė, joje dar liko lašelis pamaldumo. Tyloje pasijutusi viena Siu-
zana pamanė: kaip ironiška, kad jis pasiūlė susitikti katedroje. Ji suti-
ko, nes manė, kad tokiu dienos metu aplinkui sukiosis daug žmonių.
Bus saugu. Visgi katedra buvo tuščia, žmonės atbaidė atšiaurus oras.

Atsidarė ir užsidarė durys, pagrindiniu taku plūstelėjo vėjo gū-
sis. Siuzana suprato, kad tai jis. Ji aptirpo iš baimės. Nedrįso apsidai-
ryti. Tik spoksojo tiesiai į žvakę virš tabernakulio, kol vaizdas akyse
išskydo.

Taku aidėjo lėti, ryžtingi žingsniai. Jam klaupiantis, kauptas už
jos sugirgždėjo. Siuzaną apsupo šalto oro debesis, išskirtinis jo kvapas
užgožė smilkalų dvelksmą. Ji pakilo nuo kelių ir atsisėdo. Girdėjo tik
jo alsavimą — trumpus, staigius kvėpsnius. Juto jį, nors jos nė nepa-
lietė. Siuzana kaipmat sumojo padariusi klaidą. Jis atėjo ne tam, kad
atsakytų į jos klausimus. Jis nesuteiks aiškumo, kurio ji taip troško.

— Be reikalo kišai nosį į svetimus reikalus.

Jo balsas buvo šiurkštus, tylus.

Ji nepajėgė atsakyti. Kvėpavimas paspartėjo, širdis ėmė daužytis
į šonkaulius, aidu atsimušdama ausyse. Ji stipriai sugniaužė kumš-
čius, net krumpliai po oda pabalo. Norėjo pasprukti, pabėgti toli toli,
bet neturėjo jėgų ir suprato, kad atėjo jos eilė.

Ašaros nutvilkė akių kampučius, jo pirštinėta ranka apgniaužė
jai gerklę, pirštai kilo ir leidosi suglebusia oda. Siuzana staigiai pakėlė
rankas, norėdama įsitverti į jo plaštakas, bet jis numušė jas šalin. Jo
pirštai apčiuopė ausines, ir Siuzana pajuto, kaip jų laidas vejasi aplink
kaklą. Ji užuodė gaižų losjono po skutimosi kvapą ir aiškiai suprato,
kad numirs taip ir nesužinojusi tiesos.

Siuzana muistėsi ant medinio klapto ir pamėgino atsitraukti,
karštligiškai graibstydamą jo pirštinėtas rankas, bet ausinių laidas tik
dar smarkiau įsirežė į odą. Pabandžiusi įkvėpti, suprato, kad nepa-
jėgia. Tarp kojų plūstelėjo šiltas skystis — ji apsišlapino. Jis užveržė
stipriau. Nusilpusi nusvarino rankas. Jis buvo per stiprus.

Jos gyvybei gęstant, fizinis skausmas buvo savotiškai priimtinesnis už metų metus nesitraukusias dvasines kančias. Tirštėjanti tamsa užgesino žvakės liepsnelę, jo ranka trūktelėjo kartą, antrą, jos kūnas suglebo ir visos baimės išsisklaidė.

Paskutinėmis kančios akimirkomis Siuzana leidosi šešėlių veda-
ma į šviesią, paguodos sklidiną vietą, į ramybę, kurios neteko patirti tarp gyvųjų. Akyse sužaižaravo žvaigždutės ir juoda banga užliejo jos mirštantį kūną.

Katedros varpai išmušė dvylika. Vyras paleido laidą ir nustūmė kūną ant žemės.

Jam tyliai, greitai išeinant, pagrindiniu taku praūžė dar vienas ledinio oro gūsis.

2

— Trylika, — ištarė detektyvė inspektorė Lotė Parker.

— Dvylika, — pasakė detektyvas seržantas Markas Boidas.

— Ne, trylika. Matai tą degtinės butelį už „Jack Daniel’s“? Ne ten pastatytas.

Ji skaičiuodavo daiktus. Boidas tai vadino fetišu. Lotė — nuoboduliu. Bet ji žinojo, kad tai — iš vaikystės atsineštas įprotis. Nepajėgdama susidoroti su ankstyvame gyvenime patirta trauma, ji įprato skaičiuoti, kad atitrauktų mintis nuo dalykų ir situacijų, kurių nesupranta. Tačiau dabar tai tapo tiesiog įpročiu.

— Tau reikia akinių, — pareiškė Boidas.

— Trisdešimt keturi, — pasakė Lotė. — Apatinėje lentynoje.

— Pasiduodu, — nusprendė Boidas.

— Nevykėlis, — nusijuokė ji.

Jiedu sėdėjo prie baro alinėje „Danny’s“ drauge su saujele pietaujančiųjų. Lotei nepavyko sušilti, nes už nugaros esančiame židinyje

riaumojanti liepsna iškart kilo kaminu aukštyn, išsinešdama didžiąją dalį kaitros. Šefas, stovėdamas prie mėsos bufeto, nugriebė storą plėvelę nuo padažo inde, padėtame greta ypatingojo dienos patiekalo — sudžiūvusio jautienos kepsnio. Lotė užsisakė čiabatos sumuštinį su vištiena. Boidas nuo jos nusiziūrėjo. Smulki italė rymojo nugara į juos, stebėdama nedidelėje krosnelėje skrudančią duoną.

— Taip ilgai neatneša tų sumuštinų, turbūt dar peša vištas, — pasiskundė Boidas.

— Nekalbėk taip, prarasiu apetitą, — sudraudė Lotė.

— Jei tik bus ką valgyti, — atkirto Boidas.

Virš baro žybsėjo pamiršti kalėdiniai papuošimai. Prie sienos priklijuotas plakatas reklamavo savaitgalį koncertuosiančią grupę „Aftermath“. Lotė girdėjo savo šešiolikmetę dukrą Kloją ją minint. Užrašas balta kreida ant didelio puošnaus veidrodžio skelbė apie vakarykštę akciją: *trys burnelės už dešimt eurų*.

— Šią akimirką sumokėčiau dešimt eurų ir už vieną, — pareiškė Lotė.

Boidui nespėjus atsakyti, suvirbravo ant baro padėtas Lotės telefonas. Ekrane švietė komisaro Korigano vardas.

— Kažkas nutiko, — ištare Lotė.

Smulki italė atsisuko, laikydama sumuštinį su vištiena.

Lotės ir Boido nebebuvo.

— Kas galėjo linkėti šitai moteriai mirties? — paklausė komisaras Mailsas Koriganas detektyvų, stovinčių prie katedros.

Akivaizdu, kad kažkas linkėjo, pamanė Lotė, bet turėjo nuovokos garsiai to nepasakyti. Ji buvo pavargusi. Nuolat pavargusi. Nemėgo šalčio. Tokiu oru darėsi vangį. Jai reikėjo atostogų. Negaus. Neturėjo tam pinigų. Dieve, bet ji negalėjo pakęsti Kalėdų, o dar labiau — po jų stojančios niūrumos.

Jiedu su Boidu, taip ir nespėję pavalgyti, nuskubėjo į nusikaltimo vietą didingoje Ragmalino katedroje, statytoje XX a. ketvirtajame dešimtmetyje. Ant apledėjusių laiptelių komisaras Koriganas trumpai

nupasakojo situaciją. Jis akimirksniu ėmėsi vadovauti, liepė užtvirti nusikaltimo vietą. Jei paaiškės, kad tai žmogžudystė, Lotei bus sunku atplėšti jį nuo bylos. Vadovauti tyrimui turėtų ne Koriganas, o ji, Ragmalino miesto detektyvė inspektorė. Tačiau kol kas reikėjo nustumti nuovados peripetijas į šoną ir išsiaiškinti, kas nutiko.

Komisaras dalijo nurodymus į kairę ir į dešinę. Ji paslėpė pečius siekiančius plaukus po gobtuvu ir abejingai užsisėgė striukę. Koriganui virš peties pažvelgė į Marką Boidą, pastebėjo jį vypsantį ir nusuko akis. Vylėsi, kad tai ne žmogžudystė. Turbūt benamį ištiko hipotermija. Pastaruoju metu buvo labai šalta, ji neabejojo, kad koks nors nelaimėlis neatsilaikė prieš gamtos stichijas. Parduotuvių tarpduriuose Lotė buvo pastebėjusi kartonines dėzes ir susuktus miegmaišius.

Koriganas baigė kalbėti — tai buvo ženklas jiems imtis darbo.

Prasibrovusi pro pareigūnus, zujančius palei laukujes duris, Lotė patraukė prie antros užtvaros ant pagrindinio tako. Pralindo pro policijos juostą ir prisiartino prie kūno. Nuo moters su tvido paltu, įsispraudusios priekiniame klaupte, sklido dujas primenantis kvapas. Ji pastebėjo ausinių laidą aplink kaklą ir klanėlį ant grindų.

Lotė pajuto norą uždegti kūną antklode. Jėzau, juk tai moteris, ne daiktas, — panoro sušukti. Kas ši moteris? Kodėl ji čia? Kas jos pasiges? Atsispyrė impulsui pasilenkti ir užmerkti dyrančias akis. Tai ne jos darbas.

Stovėdama vėsioje katedroje, dabar nutviekstoje ryškių šviesų, ji neatsiklaususi Korigano paskambino ekspertams, nurodydama nedelsiant atvykti. Pasirūpino, kad niekas netrukdytų nusikaltimo vietos tyrėjams.

— Patologė jau važiuoja, — pranešė Koriganas. — Neturėtų užtrukti ilgiau nei pusvalandį, priklausys nuo kelių. Pažiūrėsime, ką ji pasakys.

Lotė dirstelėjo į jį. Koriganas mėgavosi galimybe dalyvauti žmogžudystės tyrime. Ji įsivaizdavo, kad komisaras mintyse jau planavo, ką pasakys per spaudos konferenciją, kurią neišvengiamai reikės surengti. Betgi tai jos tyrimas, Korigano nė neturėtų būti nusikaltimo vietoje.

Už altoriaus tvorelės stovėjo pareigūnė Džiliana O'Donohju ir kunigas, kuris laikė per pečius apkabinęs tirtančią moterį. Lotė praėjo pro žalvarinius vartelius ir prisiartinio prie jų.

— Laba diena. Aš — detektyvė inspektorė Lotė Parker. Turiu jums užduoti kelis klausimus.

Moteris suverkšlėno.

— Ar būtinai dabar? — paklausė kunigas.

Lotei pasirodė, kad jis šiek tiek jaunesnis už ją. Birželį jai sukaks keturiasdešimt ketveri, o jis iš pažiūros atrodė neturįs keturiasdešimties. Su juodomis kelnėmis, vilnoniu megztiniu ir marškiniais su standžia balta apyakle atrodė kaip tikras kunigas.

— Ilgai netruksiu, — pažadėjo ji. — Dabar pats geriausias metas apklausti, kol jūsų prisiminimai dar švieži.

— Suprantu, — ištare jis. — Bet patyrėme didžiulį šoką, todėl abejoju, ar išsiaiškinsite ką nors vertingo.

Jis atsistojo ir ištiesė ranką:

— Tėvas Džo Berkas. O čia ponias Gevin, ji valo katedrą.

Lotė nustebino tvirtas rankos paspaudimas. Ji pajuto saugoje šiltą delną. Kunigas buvo aukštas. Ji įtraukė šį pastebėjimą tarp kitų. Ryškiai mėlynose kunigo akyse mirguliavo atsispindinčios žvakių liepsnelės.

— Ponias Gevin rado kūną, — paaiškino jis.

Lotė atsivertė bloknotą, kurį išsitraukė iš vidinės striukės kišenės. Įprastai naudodavosi telefonu, bet atrodė nepriimtina jį išsiimti šitoje šventoje vietoje. Valytoja pakėlė galvą ir ėmė raudoti.

— Ša, ša, — tėvas Berkas ją guodė kaip vaiką. Jis prisėdo ir švelniai paglostė ponias Gevin petį. — Ši maloni detektyvė tik nori, kad papasakotumėte, kas nutiko.

Maloni? — nusistebėjo Lotė. Dar neteko girdėti, kad ją taip apibūdintų. Ji atsisėdo priešais juodu ir pasisuko tiek, kiek leido pašilinta striukė. Džinsai įsirėžė į juosmenį. Jėzau, pamanė ji, reikia valgyti mažiau šlamštmaisčio.

Kai valytoja pakėlė akis, Lotė sumetė, kad moteriai apie šešiasdešimt. Jos veidas buvo išblyškęs dėl patirto šoko, išryškinusio visas raukšles ir nelygumus.

— Ponia Gevin, ar galite papasakoti viską nuo tos akimirkos, kai šiandien įėjote į katedrą?

Gana paprastas klausimas, pamanė Lotė. Tik ne poniai Gevin, prašymą pasitikusiai ašaromis.

Lotė pastebėjo užuojautos sklidiną tėvo Berko žvilgsnį, regis, bylojantį: man gaila jūsų, kad šiandien bent ką mėginate išgauti iš ponios Gevin. Vis dėlto tarytum norėdama įrodyti, kad jie klysta, sukrėsta moteris prabilo tyliu virpančiu balsu.

— Atėjau į darbą dvyliką, kad sutvarkyčiau katedrą po dešimtos valandos mišių. Įprastai pradedu nuo šono, — paaiškino ji, rodydama į dešinę nuo savęs, — bet man pasirodė, kad priekyje per vidurį ant grindų drykso paltas. Todėl pasakiau sau: verčiau pirma pradėsiu ten. Tada supratau, kad ten ne tik paltas. Ak, Švenčiausioji Dievo Motina...

Moteris tris kartus persižegnojo ir pamėgino sulaikyti ašaras suglamžyta nosinaite. Švenčiausioji Dievo Motina nė vienam jų nepadės, pamanė Lotė.

— Ar lietėte kūną?

— Dieve, ne. Ne! — atsakė ponია Gevin. — Ji buvo atsimerkusi, ir dar tas... tas daiktas aplink kaklą. Man teko matyti lavonų, bet tokio dar niekada neregėjau. Jėzus mato, atsiprašau, tėve, iškart supratau, kad tai negyvas žmogus.

— Ką darėte tada?

— Ėmiau rėkti. Mečiau šluotą su kibiru ir nuskuodžiau į zakristiją. Kaktomuša susidūriau su tėvu Berku.

— Išgirdau riksmą ir išlėkiau pažiūrėti, kas vyksta, — paaiškino jis.

— Ar kuris nors pastebėjote kitą žmogų?

— Nematėme nė gyvos dvasios, — atsakė tėvas Berkas.

Ponios Gevin skruostais vėl paplūdo ašaros.

— Matau, kad esate labai susikrimtusi, — tarė Lotė. — Pareigūnė O'Donohju užsirašys jūsų duomenis ir pasirūpins, kad grįžtumėte namo. Vėliau su jumis susisieksime. Pamėginkite pailsėti.

— Aš ja pasirūpinsiu, inspektore, — patikino tėvas Berkas.

— Dabar turiu šnektelėti su jumis.

— Gyvenu klebonijoje už katedros. Ten mane rasite bet kuriuo metu.

Valytoja padėjo galvą kunigui ant peties.

— Verčiau eisiu su poniu Gevin, — pasakė jis.

— Gerai, — nusileido Lotė, matydama, kad sukręsta moteris sensta akyse. — Vėliau susisieksiu.

Tėvas Berkas linktelėjo ir, prilaikydamas ponį Gevin už rankos, nusivedė marmurinėmis grindimis iki durų už altoriaus. O'Donohju išėjo paskui juos.

Atvykus nusikaltimo vietos tyrėjams, į katedrą įsisuko šalto oro gūsis. Komisaras Koriganas nuskubėjo jų pasitikti. Džimas Makglinas, tyrėjų komandos vadovas, paskubomis paspaudė jam ranką, nesileido kalbinamas ir nedelsdamas ėmė nurodinėti savo pavaldiniams.

Lotė kelias minutes stebėjo, kaip jie dirba, tada apėjo klaupą ir prisitartino prie kūno tiek, kiek leido Makglinas.

— Iš pažiūros vidutinio amžiaus moteris. Gerai apsitūlojusi tokiam orui, — kreipėsi Lotė į Boidą, prilipusį prie jos kaip šlapias lapas.

Ji grįžo prie altoriaus tvorelės — iš dalies tam, kad geriau viską apžvelgtų, iš dalies norėdama atsitraukti nuo Boido.

— Vadinasi, ne hipotermija, — ištarė jis, nesikreipdamas į nieką konkrečiai.

Lotė sudrebėjo regėdama, kaip katedros rimtį sklaido šurmuly. Ji toliau stebėjo tyrėjų komandos darbą.

— Šita katedra mums — didžiausias košmaras, — pasakė Džimas Makglinas. — Vienas Dievas žino, kiek žmonių čia užsuka kiekvieną dieną ir paskui save palieka po dalelę DNR.

— Žudikas gudriai pasirinko vietą, — pareiškė komisaras Koriganas.

Niekas jam neatsakė.

Pagrindiniame take sukaukšėję aukštakulniai privertė Lotę pakelti galvą. Jų link skubanti smulki moteris tiesiog skendo juodoje pūkinėje striukėje. Ji sutarškino rankoje automobilio raktelius ir staiga,

tarytum prisiminusi, kur yra, įsimetė juos į juodą odinę rankinę. Tada paspaudė ranką jai prisistačiusiam komisarui.

— Patologė Džeinė Dor.

Jos balsas buvo šaižus ir dalykiškas.

— Pažįstate detektyvę inspektorę Lotę Parker? — pasiteiravo Koriganas.

— Taip. Pasistengsiu negaišti, — šiuos žodžius patologė skyrė Lotei. — Nekantrauju pradėti skrodimą. Kuo greičiau pranešiu, kas nutiko, tuo greičiau galėsite imtis veiksmų.

Lotę sužavėjo, kaip moteris susitvarkė su Koriganu, kaip pastatė jį į vietą, kol neužsivedė sakyti pamokslo. Džeinė Dor buvo ne daugiau nei penkių pėdų dviejų colių ūgio ir greta Lotės, kurios ūgis ir be kulniukų siekė penkias pėdas aštuonis colius*, atrodė mažutė. Šiandien Lotė avėjo patogius ugus, į kuriuos buvo netvarkingai susikišusi džinsų klešnes.

Apsimovusi pirštines, apsivilkusi baltą tefloninį kombinezoną ir užsitraukusi antbačius, patologė atliko pirminę kūno apžiūrą. Ji pakišo pirštus moteriai po kaklu, apžiūrėjo į gerklę įsirėžusį laidą ir, kilstelėjusi galvą, atidžiai patikrino akis, burną ir veidą. Nusikaltimo vietos tyrėjai pavertė kūną ant šono, ir ore pasklido smarvė. Lotė suprato, kad ant grindų telkšanti balutė — tai šlapimas ir išmatos. Paskutinėmis gyvenimo sekundėmis auka apsidėgė.

— Gal numanote, koks mirties laikas? — paklausė Lotė.

— Pirminiai pastebėjimai rodo, kad ji mirė per pastarąsias dvi valandas. Baigusi skrodimą, galėsiu patikslinti. — Džeinė Dor nusi-traukė lateksines pirštines nuo smulkių plaštakų. — Džimai, kai baigsi, kūną bus galima perkelti į Talamoro morgą.

Lotė ne pirmą kartą panorėjo, kad Sveikatos paslaugų tarnyba būtų neperkėlusį morgo į Talamoro ligoninę, esančią už pusvalandžio kelio automobiliu. Dar viena vinis į Ragmalino karstą.

— Kai tik nustatysite mirties priežastį, prašau nedelsiant man pranešti, — pasakė Koriganas.

* Atitinkamai 1,57 ir 1,72 metro.

Lotė tvardėsi, kad nevartytų akių. Visiems buvo akivaizdu, kad auka pasmaugta. Patologei tereikės oficialiai paskelbti, kad tai žmogžudystė. Negali būti, kad ši moteris netyčia ar kaip kitaip pasismaugė.

Džeinė Dor sudėjo apsauginius drabužius į popierinį maišelį ir taip pat staiga, kaip pasirodė, dingo iš nusikaltimo vietos, tik aukštakulnių aidas bylojo, kad jos čia būta.

— Grįžtu į nuvadą, — pareiškė Koriganas. — Inspektore Parker, nedelsdama sutelkite tyrimo komandą.

Jis patraukė marmurinėmis grindimis paskui išeinančią patologę.

Nusikaltimo vietos tyrėjų komanda dar valandą tupinėjo aplink auką, paskui išplėtė tyrimo vietą. Kūnas buvo įdėtas į maišą, šis užsegtas ir užkeltas ant neštuvų tiek oriai, kiek tik įmanoma kilnojančią didelį guminių maišą. Tyrėjams išėjus, medinės durys sugirgždėjo. Greitosios pagalbos automobilis įjungė sirenas — visai be reikalo, nes pacientas jame buvo miręs ir niekur neskubėjo.

3

Lotė užsitraukė striukės gobtuvą ir prispaudė prie ausų. Ji stovėjo ant apsnigtų katedros laiptų, atokiau nuo šurmilio. Kiekvienas kampelis bus išieškotas, kiekvienas marmuro colis iššniukštinėtas.

Ji įkvėpė šalto oro ir nukreipė akis į dangų. Kelios snaigės nukrito ant nosies ir ištirpo. Ragsmalinas, didelis vidurio šalies miestas, nuščiuvęs plytėjo už geležinių vartų, apjuostų mėlyna ir balta policijos juosta. Kadaise klestėjęs gamyklų miestas kiekvieną dieną sunkiai išsibudindavo, kaip ir ji pati. Jo gyventojai kantriai tverdavo dienos valandas, kol langus apgaubdavo tamsa ir jie galėdavo ilsėtis iki išauš dar viena nyki diena. Lotei patiko miesto suteikiamas anonimiškumas, bet ji suvokė, kad Ragsmalinas, kaip ir daugelis kitų miestų, turėjo giliai palaidotų paslapčių.

Gyvenimas Ragsmaline, regis, mirė drauge su ekonomika. Jau-nimas bėgo į Australijos ir Kanados pakrantes, kad prisidėtų prie tų

laimingųjų, kuriems jau pavyko pasprukti. Tėvai skundėsi neturį pakankamai pinigų kasdieniams poreikiams, jau neminint „iPhone“ per Kalėdas. Na, iki Kalėdų dar visi metai, pamanė Lotė, ir ačiū Dievui.

Aplinkkelio gausmas, regis, drebino žemę, nors jis driekėsi už dviejų kilometrų ir neleido prekeiviams uždirbti iš pravažiuojančių žmonių. Ji pakėlė akis į medžius, kurių šakas slėgė sniego sluoksnis, ir nužvelgė šventorių instinktyviai žinodama, kad tyrėjams nepavyks aptikti jokių įkalčių. Žemė buvo įšalusi, purus sniegas vos iškritęs kietai. Rytinių mišių lankytojų pėdsakus jau dengė šviežias sniego ir ledo sluoksnis. Pareigūnai, gniauždami žnyples ilgomis rankenomis, ieškojo ant žemės įkalčių. Ji palinkėjo jiems sėkmės.

— Keturiolika, — ištarė Boidas.

Cigaretės, kurią jis ką tik prisidėgė, dūmai apsupo Lotę, kai kolega įsibrovė į jos asmeninę erdvę. Vėl. Ji atsitraukė. Jis užėmė jos apleistą vietą ir jų rankovės susilietė. Boidas buvo aukštas ir lieknas. „Atrodo alkanas“, — kartą pareiškė jos motina, užriesdama nosį. Jo rudos akys su šviesiais taškeliais nušvietė įdomų veidą, tvirtą ir skaisų, su šiek tiek atlėpusiomis ausimis. Vyro trumpi plaukai sparčiai žilo. Jis buvo keturiasdešimt penkerių, o po stora striuke su gobtuvu vilkėjo baltutėlius marškinius ir pilką kostiumą.

— Ko keturiolika? — paklausė ji.

— Kryžiaus kelio stočių, — atsakė Boidas. — Pamaniau, būsi suskaičiavusi, todėl pasakiau anksčiau nei tu.

— Neturi ką veikti, — tarstelėjo Lotė.

Praeityje tarp jų šis tas nutiko, ir išnirus girtam prisiminimui, atskiestam laiko tėkmės, bet vis dar šmėžuojančiam kažkur sąmonės kamputyje, Lotė susiraukė. Tarp jų įsiterpė ir kiti dalykai — jai atiteko inspektorės pareigos, kurių siekė Boidas. Didžiąją dalį laiko jis dėl to nekvaršino galvos, bet Lotė žinojo, kad jam patiktų galimybė vadovauti šitam tyrimui. Nepasisekė, Boidai. Ji apsidžiaugė paaukštinimu, nes nebereikėjo kiekvieną dieną sukarti šešiasdešimties kilometrų iki Atlono. Metai, kuriuos praleido ten dirbdama, buvo nemalonūs; tačiau ji nebuvo tikra, ar vėl dirbti su Boidu Ragmaline nėra nema-

loniau. Vis dėlto privalumas tas, kad jai nebereikia kliautis savo landžios motinos pagalba prižiūrint vaikus.

Boidas vaikiškai pūtė dūmų ratilus į orą, ji nusuko žvilgsnį nuo šypsenos po jo smalsia nosimi.

— Pati pradėjai, — pasakė jis.

Paskutinį kartą užsitraukęs cigaretę, jis nusileido laiptais ir patraukė į policijos nuovadą kitapus gatvės.

Lotė nesusilaikiusi šyptelėjo ir atsargiai žengdama, kad matant pusei nuovados pareigūnų nežnektelėtų ant užpakalio, patraukė pas-
kui aukštą išstypusį Boidą.

Nuovados priimamajame sukiojosi keli žmonės. Budinčiam seržantui mėginant juos suvaldyti, Lotė pralėkė pro šalį ir užkopė laiptais į kontorą.

Šaižiai skambėjo telefonai. Kas sakė, kad geros žinios sklinda greitai? O blogos? Jos sklinda šviesos greičiu.

Uosdama priplėkusį kontoros orą Lotė apsidairė. Jos stalas buvo apverstas, o Boido — tvarkingas lyg TV šefo virtuvė. Niekur nė smiltelės miltų, tiksliau, visos bylos ir rašikliai savo vietose. Akivaizdūs obsesinio kompulsinio sutrikimo požymiai.

— Pedantas, — panosėje burbtelėjo Lotė.

Kadangi vyko remontas, ji dalijosi kabinetu su dar trimis de-
tektyvais: Marku Boidu, Marija Linč ir Lariu Kirbiu. Dėl laidinių ir mobiliųjų telefonų, kopijavimo aparato, caksinčių tepalinių šildytuvų ir nuolat į tualetą vaikstančių pareigūnų patalpoje vyravo chaosas. Ji ilgėjosi asmeninės erdvės, kurioje tvyranti tylą leido galvoti. Kuo greičiau baigsis nuovados remontas, tuo geriau.

Bent jau kontora šurmuliuoja, pamanė ji, sėsdama prie savo stalo. Rodėsi, kad nutikimas katedroje pašalino nuovargio ir nuobodulio luobą, atskleisdamas veiksmui pasirengusius vyrus ir moteris. Gerai.

— Išsiaiškink jos tapatybę, — liepė Lotė Boidui.

— Aukos?

— Ne, popiežiaus. Aišku, kad aukos.

Ji nemėgo, kai jis kalbėdavo kaip serialo „CSI: Kriminalistai“ veikėjas.

Boidas panosėje šyptelėjo. Lotė suprato, kad jis ją pralenkė.

— Spėju, jau žinai, kas ji.

Lotė perkėlė aplankus į kitą stalo pusę, ieškodama klaviatūros.

— Siuzana Salivan. Penkiasdešimt vienių. Vieniša. Gyvena viena Parkgrino rajone. Nuo čia dešimt minučių automobiliu, priklauso nuo eismo, ir maždaug pusvalandis pėsčiomis. Pastaruosius dvejus metus dirbo rajono savivaldybėje. Planavimo skyriuje. Vyriausioji specialistė, kad ir ką tai reikštų. Perkelta čia iš Dublino.

— Kaip pavyko taip greitai išsiaiškinti?

— Makglinas aptiko lapelį su jos vardu, priklijuotą prie „iPod“ nugarėlės.

— Ir?

— Paguglinau apie ją. Aptikau informacijos savivaldybės tinklalapyje, o rinkėjų sąrašuose radau adresą.

— Ar ji turėjo mobilųjį telefoną?

Lotė toliau tikrino ant stalo. Jai praverstų žemėlapis ir kompasas.

— Ne, — atsakė Boidas.

— Pasiųsk Kirbį ir Linč apieškoti jos namų. Viena svarbiausių užduočių — rasti aukos telefoną ir žmogų, kuris paliudytų, kur ji šiandien buvo.

Belaide klaviatūrą ji rado ant šiukšlinės prie kojų.

— Aišku, — tarstelėjo jis.

— Ji turi giminaičių?

— Panašu, kad nėra išteklėjusi. Reikės dar pašniukštinėti, kad išsiaiškintčiau, ar turi gyvų tėvų arba kitų artimųjų.

Lotė įjungė kompiuterį. Nors nekantravo, patyliukais keiksnojo šurmulį, kurį užkurs tyrimas. Jiems ir taip pakako veiklos — vilkinamos teismo bylos, klajoklių kivirčas, — o Naujųjų metų išvakarės rytoj atneš įprastų naktinių nemalonumų.

Ji pagalvojo apie savo šeimą. Vienus namuose tris paauglius. Įprastą kartą. Gal reikėtų jiems paskambinti ir įsitikinti, kad viskas gerai? Šūdas, reikia nueiti į parduotuvę — ji įsivedė priminimą tele-

fone. Žarna žarną rijo. Pasiraususi prigrūstame stalčiuje, Lotė rado pasenusių sausainių ir pasiūlė Boidui. Jis atsisakė. Kramsnodama sausainį aprašė pirminę ponios Gevin ir tėvo Berko apklausą.

— Būtinai turi žiaumoti išsižiojusi? — paklausė Boidas.

— Boidai? — kreipėsi Lotė.

— Ką?

— Patylėk!

Ji susigrūdo į burną dar vieną sausainį ir ėmė garsiai čepsėti.

— Jėzau, — ištare Boidas.

— Inspektore Parker! Į mano kabinetą.

Pasigirdus griausmingam komisaro Korigano balsui, Lotė neva-lingai pašoko. Net Boidas pakėlė galvą, kai durims trinktelėjus sutarš-kejo kopijavimo aparato dangtis.

— Kas per velnias?..

Pasitaisiusi marškinėlius, ji užsitraukė rankovę ant termopalai-dinės rankogalio ir nusibraukė nuo džinsų sausainių trupinius. Už-kišo už ausies išsprūdusią plaukų sruogą ir nusekė paskui viršininką per kliūčių ruožą, kurį sudarė kopėčios ir dažų skardinės. Darbų sau-gos inspekcija kaip reikiant pasismagintų, tik nebuvo kam skųstis. Bet kas geriau už senuosius kabinetus.

Įėjusi ji uždarė duris. Komisaro kabinetą suremontavo pirmiau-sia; Lotė užuodė naujų baldų ir šviežių dažų kvapą.

— Sėskite, — liepė jis.

Ji pakluso.

Lotė žiūrėjo į penkiasdešimtį perkopusį Koriganą, sėdintį už stalo ir glostantį savo raudoną nosį. Į medinį stalą spaudėsi pilvukas. Ji prisiminė metą, kai komisaras buvo lieknas ir sportiškas, kai ne-prašytas dalijo visiems sveikos gyvensenos patarimus. Tai buvo prieš jam susiduriant su gyvenimo tikrove. Komisaras pasilenkė pasirašyti dokumento, ir ji išvydo savo atspindį jo plikėje.

— Kas ten vyksta? — pakėlęs galvą sulėjo jis.

Tu viršininkas, turėtum žinoti, pamanė Lotė, svarstydamą, ar šitas vyras moka kalbėti normaliu tonu. Gal trankus balsas neatsie-jamas nuo pareigų?

— Nesuprantu, sere.

Ji gailėjosi, kad nebevilki striukės, galėtų įkniaubti į ją smakrą.

— Nesuprantu, sere, — nusišaipė jis. — Jūs ir tas sumautas Boi-das. Ar negalite bent penkias minutes bendrauti mandagiai? Netru-kus oficialiai paskelbsime, kad vykdomas žmogžudystės tyrimas, o judu stumdotės kaip sušikti penkiamečiai.

Tu nė pusės nežinai. Lotė susimąstė, ar Koriganas apstulbtų su-žinojęs tiesą.

— Maniau, kad elgiamės labai mandagiai.

— Užkaskite nesantaikos kirvį ir imkitės tyrimo. Ką pavyko iš-siaiškinti?

— Nustatėme aukos vardą, gyvenamosios vietos adresą ir dar-bovietę. Mėginame išsiaiškinti, ar ji turi giminaičių, — pasakė Lotė.

— Ir?

— Ji dirbo rajono savivaldybėje. Detektyvai Kirbis ir Linč ap-tvers jos namą, kol ten atvyks nusikaltimo vietos tyrėjai.

Komisaras toliau dyrėjo į ją.

Lotė atsiduso.

— Viskas, sere. Paruošusi tyrimų kambarį, nuvyksiu į savivaldy-bę ir pamėginsiu nupiešti aukos portretą.

— Nereikia man sušiktų portretų, — suriaumojo jis. — Noriu, kad būtų ištirtumėte. Greitai. Po valandos turiu interviu su Kahalu Moroniu, po velnių, iš RTE televizijos. O jūs norite portretus piešti!

Atrėmusi Korigano dėbsnį, Lotė paslėpė tikruosius jausmus po abejinga išraiška, ištobulinta per dvidešimt ketverius tarnybos metus.

— Paruoškite tyrimų kambarį, suburkite komandą, paskirkite ką nors atsakingą už tyrimo apskaitos programą ir atsiųskite man in-formaciją elektroniniu paštu. Anksti ryte sušaukite komandos pasita-rimą, aš dalyvausiu.

— Šeštą ryto?

Jis linktelėjo.

— Ir ką nors išsiaiškinusi, pirmiausia praneškite man. Pirmyn, inspektore, prie darbų.

Ji pakluso.

Po valandos Lotė jautėsi patenkinta, kad visi žinojo, ką daryti. Patruliai pradėjo gyventojų apklausas. Pažanga. Metas daugiau išsiaiškinti apie Siuzaną Salivan.

Detektyvė išbėgo į sniegą.

4

Rajono savivaldybės administracijos biuras, įsikūręs naujame šiuolaikiškame pastate Ragmalino centre, buvo už penkių minučių kelio pėsčiomis nuo nuovados. Šiandien Lotė apledėjusiais šaligatviais užtruko dešimt.

Ji nužvelgė didelį stiklinį statinį, kuris priminė milžinišką akvariumą su žuvų guotu viduje. Pakėlusį akis matė žmones, trijuose aukštuose sėdinčius prie stalų, vaikstančius koridoriais, taigi plaukiojančius stikliniame inde. Turbūt taip vyriausybė supranta skaidrumą valstybiniame sektoriuje. Pro sukamąsias duris ji pateko į apyšiltą pastatą.

Sekretorė plepėjo telefonu. Lotė nežinojo, ko teirautis, nenučiuokė, ar įstaigą jau pasiekė žinia, kad Siuzanos Salivan nebėra tarp gyvųjų.

Jauna juodaplaukė mergina baigė pokalbį ir nusišypsojo.

— Kuo galiu padėti?

— Norėčiau pasikalbėti su panelės Siuzanos Salivan viršinin-ku, — Lotė nenuoširdžiai nusišypsojo.

— Tai ponas Džeimsas Braunas. Kaip jus pristatyti?

— Detektyvė inspektorė Lotė Parker.

Ji išsitraukė pažymėjimą. Akivaizdu, kad savivaldybėje šiandien rami diena. Regis, niekas nežinojo, koks likimas ištiko Salivan.

Mergina paskambino telefonu ir nukreipė Lotę į liftą.

— Trečias aukštas. Ponas Braunas pasitiks jus prie durų.

Džeimsas Braunas nė kiek nepriminė bendravardžio amerikiečio soulo dainininko. Viena, atlikėjas mirė 2006 metais, antra, jis buvo juodaodis. Šitas Džeimsas Braunas buvo gyvutėlis, blyškaus veido, suglostytais raudonais plaukais, derančiais prie raudono kaklaraiščio. Jis vilkėjo nepriekaištingą dryžuotą kostiumą ir buvo žemas, Lotės spėjimu, maždaug penkių pėdų ir trijų colių ūgio*.

Ji prisistatė ir ištiesė ranką.

Braunas įbruko Lotei į saują smulkią plaštaką ir stipriai paspaudė. Nusivedė ją į savo kabinetą ir atitraukė kėdę prie apskrito stalo. Jie susėdė.

— Kuo galėčiau padėti, inspektore? — pasiteiravo jis.

Ar savivaldybės kalba tai reiškia: *Kodėl, velniai rautų, trukdote man dirbti?* Įtampos sukaustytame veide vyras buvo nutaisęs šypsena.

— Norėčiau jums užduoti kelis klausimus apie Siuzaną Salivan.

Vienintelė jo reakcija — kilstelėtas antakis ir vienas nuraudęs skruostas.

— Ar ji šiandien turėjo ateiti į darbą? — paklausė Lotė.

Braunas užmetė akį į „iPad“ ant stalo.

— Su kuo tai susiję? — pasidomėjo jis, spustelėdamas piktogramą. Lotė tylėjo.

— Ji atostogauja nuo gruodžio dvidešimt trečiosios, — atsakė vyras. — Į darbą grįš tik sausio trečią. Ar galiu paklausti, su kuo tai susiję? — Brauno balse, regis, pasigirdo panika.

Lotė ir vėl nuleido jo klausimą negirdomis.

— Kas įeina į jos pareigas? — pasiteiravo ji.

Pinklus atsakymas atskleidė, kad mirusioji buvo atsakinga už prašymus statybų leidimams išduoti, rekomenduodavo juos atmesti arba patvirtinti.

— Prieštaringos bylos keliauja savivaldybės administracijos direktoriui, — pasakė jis.

Lotė žvilgtelėjo į užrašus.

— Tai būtų Džeris Danas?

* 1,60 metro.

— Taip.

— Gal žinote, ar ji turi šeimos narių arba draugų?

— Kiek pamenu, šeimos ji neturi, ir, kiek pastebėjau, geriausia Siuzanos draugė yra ji pati. Ji uždara, nesikalba su darbuotojais, viena pietauja valgykloje, nebendrauja. Nė nedalyvavo kalėdiniame darbovietės vakarėlyje. Drįsčiau pasakyti, kad ji keista. Siuzana pirma tai pripažintų. Tačiau puikiai atlieka savo darbą.

Lotė atkreipė dėmesį, kad Braunas apie Siuzaną kalba esamuoju laiku. Metas pranešti blogą žinią.

— Šiandien Siuzana Salivan rasta negyva, — pasakė ji, svarstydama, kaip ir ar apskritai jos žodžiai paveiks šį žmogų. — Įtartinomis aplinkybėmis.

Kol patologė nepadarė išvadų, Lotė negalėjo viešai to vadinti žmogžudyste. Braunas išblyško.

— Negyva? Siuzana? O Dieve. Siaubinga. Siaubas.

Vyro kaktą išmušė prakaito lašeliai. Jo balsas pakilo visa oktava, kūnas ėmė drebėti. Lotė vylėsi, kad jis neapalps. Nenorėjo, kad tektų jį pakelti.

— Kas nutiko? Kaip ji mirė?

— Deja, negaliu to komentuoti. Bet ar turite pagrindo manyti, kad kas nors norėjo pakenkti panelei Salivan?

— Ką? Ne! Žinoma, ne.

Jis gniaužė rankas lyg laikytų streso kamuoliukus.

— Ar galiu pasikalbėti su kitais žmonėmis, pažinojusiais Siuzaną? Gal yra kas nors, kas galėtų papasakoti apie jos gyvenimą?

Daugiau nei jūs, — norėjo pridurti Lotė. Kažin kodėl jai atrodė, kad Džeimsas Braunas ne iki galo atviras.

— Tikras šokas. Man sunku galvoti. Siuzana yra... buvo labai uždaras žmogus. Gal pasikalbėkite su jos asmenine padėjėja Beata Volš.

— Gal ir pasikalbėsiu, — ištare Lotė.

Brauno skruostai atgavo spalvą, balsas pažemėjo, kūnas liovėsi drebinęs. Jis ėmė šluostytis kaktą balta medvilnine nosinaite.

— Pasikalbėsiu dabar, — pareiškė Lotė, — jeigu ją pakviesite. Laikas spaudžia. Neabejoju, kad suprantate.

Jis atsistojo.

— Pakviesiu ją.

— Ačiū. Man, be abejo, su jumis reikės pasikalbėti dar kartą. Tuo tarpu štai mano vizitinė kortelė su kontaktiniais duomenimis, jei prisimintumėte ką nors, ką turėčiau žinoti.

— Žinoma, inspektore.

— Malonėkite parodyti kelią, — paprašė ji, laukdama, kad jis eitų pirmas.

Braunas patraukė koridoriumi iki kitos patalpos, veidrodinio jo kabineto atspindžio.

— Pakviesiu Beatą. Beje, tai Siuzanos kabinetas.

Jam išėjus, Lotė prisėdo prie stalo. Apsidairė kabinete. Kaip Boido. Tvarkingas. Visi popieriai ir sąvaržėlės savo vietose; ant stalo tik telefonas ir kompiuteris. Kalendorius buvo atverstas ties gruodžio 23 diena, šūkis jame skelbė: *Poelgiai šitame gyvenime — kito gyvenimo likimas*. Ji susimąstė, ar Siuzana dabar pasitiko savo likimą, priklausomai nuo to, ką darė ar nedarė gyvenime.

Iėjo paukščių bėgimo moteris ašarotu veidu ir virpančiomis rankomis susiglostė tamsmėlynę susagstomą suknelę. Lotė mostu parodė jai prisėsti.

— Esu Beata Volš, panelės Salivan asmeninė padėjėja. Negaliu patikėti, kad jos nebėra. Ponas Braunas man pranešė siaubingą žinią. Panelė Salivan turėjo tiek daug darbo. Šiandien kaip tik tvarkiau jos kabinetą ir dokumentus, prieš jai grįžtant iš atostogų. Tikras siaubas.

Ji pravirko.

Lotė spėjo, kad moteris buvo beveik pensinio amžiaus, tarp šešiasdešimties ir šešiasdešimt penkerių. Gležna būtybė.

— Gal numanote, kas norėjo pakenkti panelei Salivan?

— Nenučiuokiu.

— Man reikės jūsų ir tų žmonių, kuriuos nurodysite, pagalbos. Noriu susidaryti panelės Salivan ir jos gyvenimo paveikslą, ypač pastaruoju metu. Su kokiais žmonėmis ji susitikdavo, kur lankydavosi, kokius pomėgius turėjo, ką mylėjo, su kuo pykosi.

Lotė nutilo. Beata lūkestingai pažvelgė į ją.

— Ar galite man padėti? — paklausė Lotė.

— Pasistengsiu, inspektore, bet bijau, kad turiu labai mažai informacijos. Jei paklaustumėte manęs, pasakyčiau, kad ji buvo tarytum užversta knyga. Dauguma to, ką žinau, tėra nuogirdos.

Lotė šį tą pasižymėjo, nors informacijos buvo nedaug. Jai teks kaip reikiant pasistengti, kad išsiaiškintų, kas tokia buvo Siuzana Sullivan, ir dar svarbiau — kodėl ir kas ją nužudė.

Džeimsas Braunas nusišluostė prakaitą, susitelkusį negiliose kaktos raukšlėse. Jis negalėjo patikėti, kad Siuzana negyva. Iš mįslingų inspektoriės žodžių suprato, kad nužudyta.

— Dieve mano, — tarstelėjo jis.

Jis manė, kad Siuzana amžinai bus šalia, pasiruošusi padėti kas kart, jam sukniubus po jų bendros praeities našta.

— Siuzana, — tyliai kreipėsi jis į kabinetą.

Magnolijų spalvos sienos išskydo ir jis užsimerkė. Ar ankstyva mirtis Siuzaną ištiko todėl, kad jie ėmė kelti į paviršių praeities paslaptis?

Jis mėgino susiimti. Juk reikėjo apsisaugoti; išjudinti planą, kurį sukūrė tam atvejui, jei nutiktų kas nors panašaus. Jis buvo tam pasiruošęs, bet abejojo, ar ir Siuzana buvo pasiruošusi.

Suprasdamas, kad jiedu turėjo reikalų su suktais, pavojingais žmonėmis, jis viską nuo pat pradžių dokumentavo. Atrakinęs stalčių ištraukė ploną aplanką. Įdėjo jį į voką ir ant viršaus brūkštelėjo raštelį. Tada viską sudėjo į didesnę voką, užrašė adresą ir užklajavo. Įdėjo į pašto lovelį. Gavėjas žinos, jei voko nereikės atplėšti ir bus galima persiųsti atgal, vadovaujantis nurodymais raštelyje. O jei reikės — na, jis apie tai nesužinos, tiesa? Jis užgniaužė paniką ir išsitraukė mobiliųjį telefoną.

Nebeliko nieko kito, tik paskambinti.

Džeimsas virpančiais pirštais išsirinko numerį telefone. Prakalbo stipriai ir ryžtingu balsu, neišduodančiu, kad krūtinėje plyšta iškaumuota širdis. Net kalbant prisiminimai niekaip netilo.

Jis ištare:

— Mums reikia susitikti.

1971 m.

Mišių patarnautojams persirengiant kasdieniais drabužiais, į kambarį įėjo aukštas vyras tankiais juodais plaukais ir piktu veidu. Smulkiausias berniukas turėjo skaisčiausią odą ir šviesiausius plaukus. Jis priminė dvikojį vipetą. Vaikas pakėlė išpūstas akis, tarytum sakymas: prašau, nežiūrėk į mane, — ir ant susiglamžiusių, iki kaklo užsagstytų papilkėjusių marškinių apsilvilo nudrengtą nertinį.

Kaulėta ranka su išsišovusiomis venomis bedė į jį:

— Tu.

Berniukas pajuto, kaip jo aštuonmetis kūnelis susitraukė. Apatinė lūpa virptelėjo.

— Tu. Ateik į zakristiją. Turiu tau darbo.

— Bet... bet man reikia grįžti, — lemeno jis. — Manęs ieškos sesuo.

Berniuko akys išsiplėtė, sūrios ašaros pakibo ant šviesių blakstienų. Baimė išsikerojo jo širdyje, pasivaideno, kad vyras jam bereginti padidėjo. Pro ašaras matė, kaip jį kviesdamas riečiasi ilgas pirštas. Berniukas stovėjo sustingęs, vienas batas jau ant pėdos, kitas dar po suoliuku už nugaros. Rusvos kojinės ties čiurnomis susigarankščiavusios; jų guma, išsilydžiusi dažnai skalbiant, kyšojo tarytum smulkios baltos lazdelės smėlyje. Vyras sujudėjo, pakako vieno žingsnio, ir jo šešėlis užkrito ant berniuko, paslėpė jo kūną tamsoje.

Pirštai sužnybė jam ranką ir nusitempė pro medinės duris. Vaikas nebyliai žvilgsniu meldė kitų berniukų pagalbos, bet tie virpančiomis rankomis susirinko drabužius ir paspruko.

Kampus palubėje puošė auksiniai angelai, tarytum užskridę ten, įkliuvę ir negalį vėl nusileisti žemyn. Tarp angeliškųjų cherubinių rikavosi gargoilai iš balto alebastro pavargusiais, ištįsusiais veidais. Berniukas mėgino slėptis už aukšto raudonmedžio stalo, stovinčio kambario viduryje. Jam rodėsi, kad tamsi mediena spinduliuoja prasismelkiančią priespaudą.

— Ką mes čia turime, baliuką? Tu ką, maža mergaitė, verkšlėnantis netikėli?! — užriko vyras blyškiai rausvomis lūpomis.

Berniukas žinojo, kad niekas neišgirs ir neatbėgs į pagalbą. Jam jau teko čia būti.

Ant pakabo sukabintos juodos sutanos susiūbavo pagautos vėjo šuoro, kai vyras nuėjo atsisėsti į kėslą kampe. Berniukas smarkiai drėbėjo veriamas suaugusiojo žvilgsnio, kuris jį vertino lyg ūkininkas, turguje apžiūrinėjantis veislinį jautį.

— Ateik.

Berniukas nesijudino.

— Sakiau: ateik.

Vaikas neturėjo kitos išeities. Žengė priekin, dėdamas pėdas vieną priešais kitą lyg lyno akrobatas, šiek tiek šlubčiodamas, nes tebebuvo apsiavęs vieną batą.

Traukiamas tarp dviejų plikų kelių, gniaužiamas rankų, patraukusių į šalį drabužius, vaikas riktelėjo.

— Užsičiaupk! Būsi geras vienbatis berniukas ir darysi, ką panorėsiu.

— P-p-prašau manęs neskriausti, — suverkšlėno vaikas, jo skruostais sruvo ašaros.

Būdamas labai arti tamsos jis nieko nematė. Jo galva buvo įtraukta į atsivėrusią tuštumą ir jis ėmė žiaukčioti.

Pilvo apačioje siaubas galynėjosi su pusryčiams suvalgyta pavenidenijusia kiaušiniene. Šleikštulys pakilo lyg potvynio banga ir išsiveržė geltonais vėmalais.

Vyras pašoko, tebelaikydamas jį už plaukų, ir smogė į šonkaulius, pasiūsdamas į siūbuojančią juodumą. Berniukas, suglebęs, apstulbęs ir įsibauginęs, sukniubo prie tolimosios sienos.

Jis negirdėjo, kaip buvo vadinamas, mat smūgiai pasipylė į galvą, į ausis.

Jis suriko garsiau, ėmė griausmingai kūkčioti.

Tada apsidėgė.

O angelai alebastrinėje palubėje sulindo dar giliau į kampus, tarytum irgi apimti siaubo.

Alinę „Cafferty’s“ Gaolo gatvėje nuo savivaldybės pastato skyrė du šimtai metrų. Lotė siurbčiojo tirštą sriubą su vištienos ir bulvių gabalėliais, kuri šildė ją iki kojų pirštų. Boidas buvo įpusėjęs šlamšti ypatingą alinės sumuštinį, kokio pakaktų dviem normaliems žmonėms pamaitinti. Betgi jis nebuvo normalus. Galėjo valgyti viską iš eilės, nepriaugdamas nė gramo. Liesas šiknius, pamanė Lotė.

Buvo vėlyva popietė, keli narsiausieji, nepabūgę prasto oro, sėdėjo prie baro gurkšnodami ginesą ir suglamžytuose laikraščiuose žymėdamiesi lenktyninius žirgus. Plačiaekranis televizorius ant sienos išjungtu garsu rodė lenktynes iš Anglijos. Ten sniego nebuvo.

— Beata Volš spėja, kad Siuzana galėjo būti lesbietė, — ištare Lotė.

— Pati kada nors mėginai su moterimi? — pasiteiravo Boidas, nenutuokdamas, kad jam prie viršutinės lūpos lyg kokie ūsai prilipusios salotos.

— Deja. Tokiu atveju galbūt neturėčiau to siaubingo prisiminimo, kaip prieš šešis mėnesius atsidūriau tavo lovoje.

— Cha. Labai juokinga, — pasakė jis.

Nesijuokdamas.

Lotė pamėgino prigesinti jų girtu nuotykio vaizdinį. Nenorėjo to pripažinti, bet, kiek prisiminė, jai patiko tą naktį jausti greta jo šiltą kūną. Nuo to karto juodu apie tai nesikalbėjo.

— Bet rimtai, Adamas nenorėtų, kad būtum viena, — ištare jis.

— Nenutuoki, ko norėtų Adamas. Todėl užsičiaupk.

Lotė žinojo, kad pakėlė balsą, ir papriekaištavo sau, kam leidosi paveikiama Boido.

Jis užsičiaupė ir toliau valgė sumuštinį, panosėje juokais burbtelejęs:

— Kalė.

— Girdėjau, — atrėžė ji.

— Ir turėjai girdėti.

— Taigi, pasak Beatos, tai turbūt tebuvo darbuotojų paskalos, pasklidusios vien todėl, kad Siuzana buvo vienišė. Žmonėms labai patinka prisigalvoti istorijų apie tylenius.

— Ką tai reiškia? Kaip nepraktikuojantis katalikas? Buvau, patyriau, nebenoriu?

— Žinai, kad nesu lesbietė, net nepraktikuojanti.

— Nuo Adamo mirties tu apskritai nieko nepraktikuoji.

Lotė suprato, kad Boidas pasigailėjo tai pasakęs, vos žodžiams išsprūdus iš lūpų. Ji tylėjo, neketino suteikti jam malonumo sarkastiškai atsikirsdama, net jei būtų sugalvojusi, ką gudraus pasakyti. Kad ir kaip būtų, jis išsisuko. Šį kartą.

— Skani sriuba, — įvertino ji.

— Keiti temą.

— Boidai, — tarė Lotė. — Perpasakojau tau tai, ką man pasakė Beata Volš, Siuzanos asmeninė padėjėja. Kiek ji žinojo, Siuzana kilusi iš Ragmalino, daugelį metų dirbo Dubline ir prieš dvejus metus grįžo čia, kai buvo perkelta. Beata dar sakė, kad niekam nepavyko su ja suartėti. Siuzana buvo karjeristė. Dirbo dieną naktį, pareigos jai buvo kaip sutuoktinis. Privalėjo taip elgtis, kad vyrų pasaulyje tiek pasiektų. Tai Beatos žodžiai, ne mano.

— Bet turbūt turėjo kažkokį gyvenimą už darbo ribų, — pasakė Boidas.

— O tu?

— Ką aš?

— Turi gyvenimą už darbo ribų? — paklausė Lotė, baigdama valgyti sriubą.

— Nelabai. Kaip ir tu.

— Neturiu daugiau ką pridurti.

— Juk žinai, ką norėjau pasakyti.

— Suvalgyk sumuštinį, Šerloke. Važiuosime į Parkgriną pažiūrėti, ar Linč ir Kirbis rado ką nors įdomaus Salivan namuose.

— Ketini apklausti svarbiausią šulą savivaldybėje?

— Ką tokį? — sutriko Lotė.

— Administracijos direktorių.

— Džeris Danas užsiėmęs iki rytojaus ryto.

— Kaip suprantu, nesi sužavėta.

— Kaip nori, taip ir suprask.

— Ačiū, kad leidi.

— Suauk pagaliau! — neištvėrė Lotė.

Visgi Boidas neklydo. Ji nebuvo sužavėta. Abu drauge apmokėjo sąskaitą ir išėjo.

Jie protekine ėjo gatve, šliedamiesi vienas prie kito ir gindamiesi nuo šalčio, jų iškvėpti garai kilo ir pynėsi.

Gatvės žibintų šviesa atspindėjo sniege ir lede, ochros spalvos šešėliais nuspalvindama parduotuvių vitrinas. Šalo. Dienos žodis — žvarba. Tie, kam pakako kvailumo išeiti į lauką, skuodė pro šalį, slėpdami veidus po šalikais ir kepurėmis, saugodami odą nuo svilinančio vėjo.

Skubėdama slidžiu šaligatviu su Boidu, Lotė juto, kaip arktinis oras skverbiasi per drabužius. Prie nuovados Boidas užvedė automobilį. Lotė įsėdo, trindama suledėjusius pirštus.

— Įjunk šildytuvą, — paprašė ji.

— Nepradėk, — atšovė jis ir pajudėjo, praslysdamas pavojingai arti sienos.

Gera, kad jis turi ženklelį, pamanė ji ir, Boido vežama, nužvelgė savo miestą, kuris, apklotas netikro tyrumo, niro į vakaro tamsą.

Siuzana Salivan gyveno name su trimis miegamaisiais, nuošaliame kvartale, kuris plytėjo „geresnio miesto rajono“ pakraštyje. Nors vargu ar miestas dar beturėjo gerų rajonų.

Jiems priartėjus pasirodė, kad vietovė tyki. Keli šiltai apsitūloję vaikai važinėjo per Kalėdas gautais dviračiais pirmyn atgal aplėdęusia gatve, vogčiomis žvilgčiodami iš po spalvotų kepurų į du policijos automobilius prie Salivan kiemo vartų.

Vartus saugojo pora uniformuotų pareigūnų. Automobilį įvažioje dengė per savaitę susikaupusio sniego sluoksnis. Mėlyna ir balta

juosta, karanti ant laukųjų durų, net ir be jokių užrašų rėkte rėkė: *Šalin.* Tai buvo vieninteliai ženklai, rodantys, kad kažkas negerai. Lotę apėmė noras grįžti į automobilį ir važiuoti namo.

Prie durų juos pasitiko detektyvė Marija Linč.

— Turite mums ką nors? — pasiteiravo Lotė.

Kartais ji nežinojo, ką manyti apie visada elegantiškai apsirengusią Mariją Linč strazdanota nosimi, smalsiomis akimis, į palaidą kasą surištais ilgais plaukais. Ji atrodė kaip aštuoniolikos, bet, penkiolika metų dirbanti policijoje, buvo arčiau trisdešimt penkerių. Entuziastinga, bet ne perdėtai. Lotė žinojo, kad Linč labai ambicinga, ir neketino įkliūti į moteriškos konkurencijos spąstus. Vis dėlto turėjo pripažinti šiek tiek pavydinti detektyvei šeiminio stabilumo. Linč buvo ištėkėjusi, Lotės manymu, laimingai. Buvo kalbama, kad jos sutuoktinis prieš išeidamas į darbą pagamindavo valgyti, išsiurbdavo grindis, nuvesdavo jų du mažus vaikus į mokyklą ir užsiimdavo kitomis panašiomis nesąmonėmis.

— Viduje tikra kiaulidė. Nežinau, kaip toji moteris gyvena tokiame šiukšlyne, — pasakė Linč, nusibraukdama dulkes nuo išlygintų tamsiai mėlynų kelnų.

Lotė kilstelėjo antakį.

— Tai nesutampa su įvaizdžiu, kurį susidariau apsilankiusi jos kabinete ir pabendravusi su jos bendradarbiais.

Ji įžengė į koridorių drauge su Boidu. Name atrodė ankšta. Viduje darbavosi du nusikaltimo vietos tyrėjai, matėsi apvalus virtuvės šiukšlinėje besirausiančio detektyvo Kirbio pasturgalis.

— Čia nėra nieko, išskyrus šiukšles, — sugurgė Kirbis, tarp lūpų spausdamas neuždegtą cigarą; jo tankūs plaukai lyg antenos styrojo ant viršugalvio.

Jis plačiai nusišypsojo Lotei. Ji susiraukė. Laris Kirbis buvo išsiskyręs ir šiuo metu suko romaną su dvidešimt kelerių metų aktore. Sėkmės jam, pamanė Lotė. Gal bent liausis šaudęs į ją akimis. Nepaisydami tokio elgesio, pareigūnai tarpusavyje Kirbį vadino mielu šelmiu.

— Slėpk cigarą, — paliepė ji.

Jis išraudo ir įsidėjo cigarą į kišenę ant krūtinės. Garsiai stenėdamas atidarė šaldytuvą ir apžiūrėjo jo turinį.

— Ir pasirūpink, kad būtų apklausti kaimynai, — nurodė Lotė. — Reikia nustatyti, kada Salivan paskutinį kartą pastebėta gyva.

— Tučtuojau, — tarė Kirbis.

Detektyvas užtrenkė šaldytuvo dureles ir nudrožė perduoti nurodymo kam nors kitam.

Lotė suprato, ką omenyje turėjo Linč. Praustuvėje riogsojo stirta nešvarių indų; ant stalo — puodas nebaigtų skusti bulvių; stiklainis apipelijusio džemo su įkištu peiliu. Vidury netvarkos stovėjo dubuo su apdžiūvusiais košės likučiais. Buvo sunku nustatyti, ar moteris buvo ką tik papusryčiavusi, ar pavakarieniavusi. Gal ir taip, ir taip. Grindys nešvarios, nusėtos trupiniais ir dulkėmis.

— Svetainėje dar baisiau, — pasakė Linč. — Pažiūrėkite.

Lotė apsisukusi išėjo iš virtuvės, sekdamą kolegės rodoma kryptimi, ir sustojo prie durų.

— Viešpatie aukštiekninkas, — tarstelėjo ji.

— Dievulėliau, — nusistebėjo Boidas.

— Pritariu, — pasakė Linč.

Visur, kur tik buvo vietos, kambaryje krūvomis stūksojo šimtai laikraščių. Ant grindų, fotelių, sofos ir televizoriaus. Vieni pageltę, kiti, regis, sudraskyti pelių. Kambaryje buvo daug dulkių. Lotė pakėlė laikraštį nuo artimiausios krūvos. Gruodžio 29-osios. Salivan juos krovė nuo seniausio iki naujausio. Lotė ėmė mintyse skaičiuoti laikraščius.

— Na, ir kalnas šiukšlių, — pasakė ji. — Turbūt mažiausiai poros metų senumo.

— Ši moteris turėjo rimtų problemų, — ištare Linč, stovėdama jai už nugaros.

Lotė papurtė galvą.

— Negaliu susieti šito vaizdo su nepriekaištinga jos kabineto tvarka. Lyg du skirtingi žmonės.

— Ar namas tikrai tas? — pasiteiravo Boidas.

Į jį dėbelėjo dvi poros akių.

— Tik paklausiau, — pasakė jis ir užkopė laiptais, palenkęs galvą, nes lubos buvo žemos.

— Ieškokite, — liepė Lotė detektyvei. — Turime rasti jos telefoną. Taip gausime prieigą prie kontaktų ir galbūt informacijos, kas norėjo ją nužudyti. Niekur nematau nešiojamojo arba asmeninio kompiuterio.

— Paieškosiu. Nusikaltimo vietos tyrėjai beveik baigė.

Detektyvė Marija Linč prasibrovė atgal į sausakimšą virtuvę.

Lotė nusekė paskui Boidą į antrą aukštą. Kolega buvo vonios kambaryje.

— Yra vaistų nuo visko — ir skausmui užpakalyje, ir skausmui alkūnėje malšinti, — pranešė jis.

Kalbėjo kaip jos motina. Lotė patraukė jį iš kelio ir žvilgtelėjo į vaistų spintelę. Salivan turėjo būti stebima psichologų, pamanė ji, apžiūrėdama prozako, ksanakso ir temazepamo dėžutes.

— Panašu, kad ji negėrė paskirtų vaistų, — pasakė Lotė, numalšindama impulsą įsidėti į kišenę kelis lapelius ksanakso. Jėzau, su tokiomis atsargomis ji galėtų funkcionuoti mažiausiai tris mėnesius.

— Nes vaistų tiek daug? — pasitikslino Boidas.

— Aha. Ir oksikontino.

— Kas tai?

— Morfinas, — atsakė Lotė, prisiminusi, kaip atrodė jos namų vaistų spintelė prieš Adamui mirštant.

Ji perskaitė recepto duomenis ir į telefoną įsirašė vaistinės pavadinimą, ketindama vėliau patikrinti. Tada apsidairė vonios kambaryje. Nešvaru. Prasibrovusi pro Boidą įėjo į miegamąjį.

— Aš čia! — šūktelėjo.

Jis taip pat atėjo.

— Neįtikima.

— Kas dėjosi šitos moters galvoje, jos gyvenime? — nusistebėjo Lotė.

Miegamasis buvo idealiai švarus, sterilus. Viskas savo vietose. Lova, tvarkingai lyg kariuomenėje paklota švaria baltutėle patalyne.

Komoda, ant kurios nebuvo nė vienos kosmetikos priemonės. Žvilgančios medinės grindys. Ir viskas.

— Grindyse veik matau savo atspindį, — pasakė ji ir ištraukė komodos stalčių.

Viskas buvo sulankstyta kruopščiai karišku tikslumu. Uždarė stalčių. Išniekinti mirusiojo daiktus — kito žmogaus darbas. Lotė to nedarydavo. Ypač po Adamo mirties.

— Šita moteris buvo gyvas prieštaravimas.

— Ir gyveno viena, — ištare Boidas, apžiūrėjęs kitą miegamąjį.

Lotė žvilgtelėjo jam per petį. Kambarys buvo tuščias. Keturios baltos sienos ir medinės grindys. Ji sumišusi pakratė galvą. Siuzana Salivan — tikra mįslė.

Apacioje Lotė dar kartą apsidairė. kažkas nesutapo. Ko ji nepastebėjo? Jai nepavyko suregzti minčių ir padaryti išvados.

Reikėjo išeiti.

Boidas prisidėjo prie jos lauke, tarp pirštų spausdamas cigaretę.

— Kur dabar? — paklausė jis, giliai užsitraukdamas.

Lotė su pasimėgavimu įkvėpė dūmų ir nusižiovavo.

— Verčiau grįšiu namo ir pamaitinsiu vaikus.

— Jie paaugliai, gali ir patys savimi pasirūpinti, — pareiškė jis. — Tu turi rūpintis savimi.

Teiginys, nereikalaujantis atsakymo. Tai tiesa.

— Turiu apvirškinti šitą bylą. Noriu surinkti tuos kelis faktus, kuriuos turime, gal pavyks perprasti. Man reikia erdvės.

— Rasi jos namie?

— Nešmaikštauk.

Ji juto jo artumą — ne tik fizinį, bet ir emocinį. Boidas ją trikdė. Kita vertus, jai labai patiktų pajausti guodžiamą šio vyro apkabinimą. Bet ji žinojo jį atstumsianti. Sveiki atvykę į šaltosios Lotės Parker pasaulį. Jos nuotaika derėjo prie oro.

— Šį vakarą negalime padaryti nieko daugiau. Eisiu pėsčia. Pasiimatysime ryte. Nepamiršk, komandos susirinkimas šeštą. Koriganas dalyvaus, todėl nevēluok.

Be reikalo aušino burną. Boidas niekada nevēluoja.
Ji slinko apledėjusiais šaligatviais į namus. Viena.

6

Gubernatoriaus name, XIX a. pastate greta naujojo savivaldybės biuro, kadaise veikė senasis miesto kalėjimas. Pareigūnai, šiuo metu užtveriantys pagrindinį pastatą, nežinojo, kad iš jo vis dar buvo galima patekti į naująjį biurą.

Pastato gelmėse kalėjimo kameros buvo išsaugotos ir naudojamos kaip susirinkimų kambariai. Į juos užklysdavo vos keli darbuotojai. Sklandė gandai, esą tarp tų sienų paskutines gyvenimo valandas praleisdavo laukiantieji mirties bausmės; buvo kalbama, neva sienos tebealsavo pasmerktų sielų atodūsiams.

Vyrai, susirinkę vienoje požemio kamerų, žinojo pastato istoriją. Jie stovėjo rateliu lyg myriop pasmerkti kaliniai, laukiantys bausmės įvykdymo.

— Šią popietę planavimo skyriaus darbuotoja Siuzana Salivan buvo nužudyta įtartinomis aplinkybėmis, — pranešė tarnautojas. — Apmaudu. Tiesą sakant, siaubinga. Mūsų laukia įtemptas metas. Didelė tikimybė, kad pareigūnai vieną po kitos peržiūrės jos bylas. Turėkite omenyje, jog vykdant tyrimą jūsų vardai gali sušmėžuoti, tikėtina, kad būsite apklausti.

Jis nutilo ir nužvelgė tris priešais išsirikiavusius vyrus.

— Jei išaiškės mūsų sandėriai, gali būti, kad tapsime įtariamaisiais, — pridūrė jis.

— Bent jau jos žinios mirė drauge su ja, — ištarė nekilnojamojo turto vystytojas. — Bet vykstant tyrimui į mus nukryps dėmesys.

Bankininkas pastebimai suvirpėjo. Nuo tada, kai jie atvyko į požemius, temperatūra dar labiau nukrito. Lauke tyrantai vakaro tamsa, regis, skverbėsi pro sienas.

— Reikia pagalvoti ir apie Džeimsą Brauną, — pasakė bankininkas.

— Be Salivan, lieka tik jo žodis prieš mūsų, — tarė tarnautojas. — Visgi tu teisus. Man atrodo, turime parengti planą nenumatytiesiems atvejams, jeigu mus apklaustų tyrėjai. Privalome neišsiduoti, kad dirbame kartu. Galbūt jiems neužklius tai, ką darome.

Jis patrynė rankas, mėgindamas sušildyti pirštus.

— Neapsigaukite, — pasakė vystytojas. — Jie labai įžvalgūs, o mes turėsime būti dar įžvalgesni. Jei tyrimui vadovaus detektyvė Lotė Parker, galiu užtikrinti, kad privalėsime pasisaugoti.

— Pažįsti ją? — paklausė bankininkas.

— Teko apie ją girdėti. Ji atskleidė to klajoklio nužudymą prieš kelerius metus. Sulaukė grasinimų, bet tęsė. Ir pričiupo kaltininką. Jei tik įsikąs kaip šuo kaulo, nepaleis.

Dvasininkas tylėjo, ir tarnautojas žinojo, kad suktas to vyro protas analizavo situaciją.

Jie dar tvirčiau susisupo į vilnonius paltus ir nužvelgė vienas kitą.

— Džentelmenai, kalbame apie milijonus eurų. Turime būti itin budrūs. Ir daugiau negalime čia susitikti. Pasisaugokite.

Tarnautojas baigė susirinkimą ir atidarė požemio duris. Žvilgtelėjo laukan. Uždarą stovėjimo aikštelę apšvietė vienišas žibintas.

Vienas po kito jie išėjo.

Įtariai stebėdami kitus.

Gali būti, kad vienas jų — žudikas.

7

Džeimsas Braunas pasistatė juodą „Toyota Avensis“ kieme prie savo namo, išjungė žibintus, ištraukė raktelį, o salono švieselei gęstant, sėdėjo ir klausėsi, kaip vėsta variklis.

Įprastai jam patiko parkakti po darbo namo, ypač pavasarį. Į namus tykiame užmiestyje, kur grįždavo gera savijauta, kur ošė medžiai ir pro langus matėsi laukinės pievos, plytinčios už jo sodelio. Būnant namuose pabUSDavo kitur retai aplankantis laisvės pojūtis.

Tačiau dabar buvo kitaip. Šį vakarą jis liūdėjo ir pyko. Liūdėjo dėl Siuzanos ir pyko ant telefonu atžariai bendravusio vyro. Susisiekę su juo norėdamas išsiaiškinti, ką tas žinojo apie Siuzanos mirtį. Bet jam prabilus, vyras nutraukė pokalbį. Gal vis dėlto paskambino netinkamam žmogui.

Džeimsas stipriai sugniaužė vairą ir ėmė trankyti galvą į rankas. Siuzanos nebėra. Jam reikėjo nuolat tai sau priminti. Prieš daugelį metų ji išgelbėjo jį nuo demonų, o jis ją apvylė.

Jis nenorėjo lipti iš automobilio prieglobsčio. Viduje jautėsi saugus ir prisiminė tuos daugybę kartų, kai juodu su Siuzana vaikystėje glausdavo vienas kitą, kaip ji šnibždėdavo jam į ausį, liepdama būti stipriam ir išdidžiam, o jis verkšlėdavo jos glėbyje lyg pasiklydęs kačiukas. Prisiminė, kaip Siuzana, dar vaikas, pamokė jį pasikloti lovą, kad atitiktų griežtus standartus, kaip sulankstyti drabužius ir nurankioti nuo grindų pūkus, kad būtų švarutėlės. Buvo įsitikinęs, kad dėl to jai išsivystė poreikis turėti švarų miegamąjį. Kas galėtų ją kaltinti? Jis prisiminė viską, ką jie matė, bet apie ką nesikalbėjo, ir tyliai liejo ašaras dėl Siuzanos, apverkdamas jos atminimą ir parodytą gerumą. Dabar turėjo atsistoti ant savo kojų ir būti stiprus. Bent dėl Siuzanos.

Galiausiai, temperatūrai nukritus žemiau nulio, Džeimsas prisivertė išlipti. Paėmęs nuo užpakalinės sėdynės portfelių, žengė į apsnigtą kiemą ir spustelėjęs mygtuką užrakino automobilį. Dylantis mėnulis ruošėsi naujai fazei, jo šviesa atrodė blausesnė, nei Džeimsas tikėjosi.

Priešais jį nudryko šešėlis ir jis prisimerkęs pakėlė akis, tikėdamasis išvysti mėnulį užstojusį debesį. Tačiau giedrame žvaigždėtame danguje debesų nebuvo. Priešais jį stovėjo žmogysta su veidą dengiančia slidininko kauke, matėsi tik dvi tamsios akys.

Džeimsas prisiplojo prie automobilio ir išmetė portfelių, o tada prisiminė, kad viduje yra telefonas. Jau per vėlu.

— Ko... ko... nori?

Liežuvis vos vertėsi tariant žodžius, baimė lašais ritosi jo veidu palei nosį ir varvėjo snargliais. Ką daryti? Jam nesisėkė blaiviai galvoti.

— Negalėjai nesikišti, — tarė vyras žemu grėsliu balsu.